

قسمتی از پیام بیت العدل اعظم خطاب به بهائیان ایران با موضوع دعا و نیایش

۲۷ آذر ۱۳۹۳

واژه مشرق‌الاذکار در آثار بهائی برای توصیف مفاهیم مختلفی به کار رفته است از قبیل گردهمایی برای دعا و مناجات در سحرگاهان، ساختمانی که در آن آیات الهی با لحن خوش تلاوت می‌گردد، مؤسسه کامل مشرق‌الاذکار با ملحقات آن، و بنیان مرکزی آن مؤسسه که غالباً عبادت‌گاه یا معبد خوانده می‌شود. همه این تعابیر گوناگون را می‌توان مراحل یا جوانب اجرای تدریجی حکمی دانست که حضرت بهاء‌الله در کتاب مستطاب اقدس نازل فرموده‌اند.

مشرق‌الاذکار مفهومی منحصر به فرد در تاریخ ادیان و نمادی از روح تعالیم اساسی الهی در این دور یزدانی است و به حق می‌توان آن را بنیانی عمومی برای حصول الفت قلوب و اجتماع نفوس دانست، مکانی برای نیایش و عبادت پروردگار که ابواب آن به روی همگان از هر دین و آیین، و هر قوم و ملت باز است و با تساوی کامل، زن و مرد، پیر و جوان و کودک را پذیراست؛ مأمنی است مناسب برای تأمل و تعمق در مفاهیم روحانی و تفکر در مسائل بنیادین زندگی مانند مسئولیت فردی و جمعی برای بهبود وضع اجتماع. نشان این یگانگی بی‌نظیر و اجتماع نفوس متنوع و کثیر حتی در نفس بنای مشرق‌الاذکار نیز جلومگر است، بنایی که با جوانب و ابواب نُه‌گانه‌اش نشانی از حسن جامعیت و کاملیتی است که عدد نُه نماد آن می‌باشد.

بنای مشرق‌الاذکار تجلی‌گاه قوای روحانی و کانون منضّمات و ملحقاتی است که به منظور رفاه نوع بشر و بروز و تحقق اراده جمعی برای خدمات همگانی تأسیس می‌گردد. این ملحقات شامل مراکز آموزشی، علمی، فرهنگی و اقدامات عام‌المنفعه، مظهر آرمان‌های پیشرفت اجتماعی و تعالی معنوی با استفاده از علم و دانش بشری است و نشان می‌دهد که چون علم و دین با هم هماهنگ شوند راهگشای ارتقای مقام انسان و شکوفایی تمدن گردند. همان طور که به خوبی مطلع و به آن عاملید، نیایش و پرستش پروردگار اگرچه ریشه در فطرت بشری داشته و عامل ترقی حیات معنوی است ولی باید منشأ ثمر و اثری در عالم وجود گردد و این جدایی‌ناپذیری عبادت و خدمت به هم‌نوع است که مؤسسه مشرق‌الاذکار آن را تجسم و تحقق می‌بخشد. در این رابطه به ترجمه فارسی بیانی از حضرت ولیّ عزیز امر الله توجه فرمایید که می‌فرمایند:

"عبادت بهائی هر قدر مفهومش متعالی و انجذابش شدید باشد ولی جدا از اقدامات اجتماعی و بشردوستانه و مساعی آموزشی و علمی متمرکز در ملحقات مشرق‌الاذکار، هرگز نمی‌تواند نتایجی برتر از ثمرات ناچیز و غالباً زودگذر حاصله از تأملات زاهد گوشه‌گیر و یا عبادات عابد بی‌تحرك داشته باشد. این چنین عبادتی نمی‌تواند به نفس عبادت‌کننده رضایت و نفعی پایدار ببخشد تا چه رسد به عامه نوع بشر مگر آنکه در خدمت مجذانه و خالصانه به عالم انسانی حلول و تجسد یابد، خدمتی که ترویج آن اعظم موهبت ملحقات مشرق‌الاذکار است."

حضرت بهاء‌الله و حضرت ربّ اعلی، دو مظهر ظهور الهی در این عصر نورانی در باره دعا و مناجات چنین آموزش می‌دهند: دعا و مناجات گفتگویی است مستقیم و بدون واسطه بین روح بشر و خالق او؛ به منزله غذای روح است و باعث تداوم حیات روحانی؛ همچون شب‌نم صبحگاهی موجب طراوت و لطافت قلوب می‌گردد و روان را از تعلقات نفس اماره پاک و منزّه می‌سازد؛ ناری است که حجابات را می‌سوزاند و نوری است که انسان را به سوی پروردگار می‌کشاند؛ موجد قوتی است روحانی که پرنده روح را با بال و پر خود در فضای نامتناهی الهی به پرواز درآورده به قربیت درگاه احدیت فائز می‌نماید. آنچه موجب پرورش قابلیت‌های نامحدود روح و سبب جلب تأییدات الهی می‌گردد کیفیت نیایش است و تطویل آن محبوب نبوده و نیست. قدرت نهفته در دعا و مناجات وقتی ظاهر می‌شود که انگیزه اصلی آن محبت الله باشد؛ از ترس، توقع، تظاهر و خرافات به دور بوده با صداقت و پاکی دل تلاوت شود تا موجب تعمق و تأمل و سرانجام شکوفایی عقل و خرد انسانی گردد. چنین نیایش بی‌آلایشی از

محدوده حروف و کلمات بگذرد و از اصوات و نعمات فراتر رود؛ حلاوت نغمه و آهنگش شادی آفریند، قلوب را به اهتزاز آرد، بر نفوذ کلمات بیفزاید، تمایلات دنیوی را به صفاتی ملکوتی تبدیل نماید و محرک خدمات خالصانه به عالم انسانی گردد.

پس جای تعجب نیست که اعضای جامعه‌ای چون جامعه اسم اعظم در آن سرزمین مقدس که از اوان کودکی با تلاوت مناجات "پروردگارا قلب صافی چون دُرّ عطا فرما" پرورش یافته‌اند قادرند در مسیر زندگانی روزمره خود هر نوع سختی و مشقتی را تحمل کنند و اجازه ندهند که غبار تنفر و کینه و یا حس انتقام قلوبشان را آلوده سازد، مبدا که آن دُرّ درخشان تالو و درخشندگی خود را از دست دهد. دعا و مناجات نهایتاً باید در یک زندگی هدفمند و در اعمال و رفتار روزانه جلومگر باشد.

دعوت این مشتاقان از بهائیان آن است که مساعی جامعه‌سازی را که با پشتکار به آن مشغولند به منزله الگوی جدیدی از نحوه اجتماع نوع انسان مشاهده نمایند. این الگوی اجتماع در تمامیت خود، قابلیت خدمت در ابعاد مختلف را افزایش می‌دهد: قابلیت آموزش نسل جوان، قابلیت توان‌دهی به نوجوانان، قابلیت تعلیم و تربیت روحانی کودکان، قابلیت تشویق دیگران به خدمت با مدد نفوذ کلمه الله و بالاخره قابلیت پیشرفت اجتماعی و اقتصادی یک جمعیت و یک ملت در پرتو تعالیم الهی. از جمله اجزای اساسی این الگو جلسات دعا و مناجات می‌باشد که جنبه‌ای جمعی از حیات روحانی و ابعادی از مفهوم مشرق‌الاذکار است. تشکیل این جلسات فرصت گران‌بهایی برای شما عزیزان فراهم می‌سازد تا نه تنها به نیایش و ستایش پروردگار یکتا پرداخته عنایات او را در زندگی خود سائل شوید بلکه قوای روحانی نهفته در دعا و مناجات را با دیگر شهروندان شریف آن آب و خاک نیز در میان گذارید، پاکی و اصالت نیایش را به آنان بازگردانید، موجب افزایش ایمان و اطمینان به تأییدات الهی در قلوب هموطنان عزیزتان شوید، انگیزه خدمت به اجتماع، به وطن و به نوع بشر را در خود و در آنان قوی‌تر سازید و مشوق استقامت سازنده در راه عدالت و انصاف گردید.

دوستان عزیز و محبوب، جلسات دعا و مناجات در آن سرزمین مقدس، در هر شهر، در هر محله، و در هر ده و قصبه، و دسترسی بیشتر دوستان و آشنایان به مناجات‌های بهائی، شما عزیزان را قادر می‌سازد تا بیش از پیش با برادران و خواهران روحانی خود در سراسر عالم در انتشار نور اتحاد سهیم باشید. پس بدین سان و تا سر حد امکان بکوشید و بذریع مشارق اذکار آینده و ملحقات عام المنفعه‌اش را بیافشانید و هزاران هزار شمع نورانی در مقابل تاریکی ظلم و عدوان برافروزید.